

Lausunto M300-metrojunien raskashuollon hankesuunnitelman korotuksesta

146/08.01.01.01/2024 M300-metrojunien raskashuoltojen hankesuunnitelma

Hallitus 18.08.2026 § 99

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Liikenne-tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Johdanto

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL) on hyväksynyt M300-metrojunien raskashuollon hankesuunnitelman korotuksen. Raskashuolto on välttämätön investointi M300-kaluston kunnon ylläpitämiseksi ja metroliiikenteen jatkuvuuden varmistamiseksi. Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt HSL:ltä lausuntoa hankesuunnitelman korotuksesta 20.8.2026 mennessä.

Lausuntotiivistelmä

HSL pitää M300-kaluston raskashuoltoa tarpeellisena investointina. Kaluston elinkaarihallinnan kannalta on tärkeää, että suunnitellut raskashuollot tehdään ajallaan. HSL:n hallitus on antanut puoltavan lausunnon alkuperäisestä M300-kaluston hankesuunnitelmasta kokouksessaan. Tämän jälkeen hankkeen aikana on ilmennyt varaosien olevan alkuperäistä arviota huomattavasti kalliimpia, kaluston huoltodokumentaatoin olleen puutteellista sekä välttämättömiä hankesuunnitteluvaiheessa tunnistamattomia huoltotöitä, jotka ovat kasvattaneet hankkeen kustannustasoa.

Metrojunien raskashuolto kasvattaa jonkin verran metroliiikenteen operointikustannuksia, koska kaluston kustannukset maksetaan osana operointikustannuksia. Korotetun hankesuunnitelman mukainen investointikustannus on yhteensä enintään 11 533 000 euroa. Pääomakulujen kasvun myötä raskashuollon bruttovaikutus HSL:n vuotuisiin kokonaiskustannuksiin on arviolta 1,4 miljoonaa euroa.

Raskashuollon esitettyjen kustannusten vaikutus lippujen hintoihin on noin +0,2 % tai kuntaosuuteen noin +0,1 %. HSL:n näkemys on, että kalustoinvestointi ei saa nostaa lippujen hintoja, vaan rahoituksen täytyy tulla kunnilta tai valtiolta.

Arvioitaessa koko HSL:n kustannuksia pidemmällä aikavälillä olennaisiksi eriksi nousevat joukkoliikenneinfraan liittyvät infrakorvaukset sekä operointikustannuksiin sisältyvät varikko- ja kalustoinvestointien kiinteät, liikennöinnistä riippumattomat kulut. Kiinteähintaisessakin tarkastelussa HSL:n vuotuisten kokonaiskustannusten odotetaan ylittävän miljardin euron rajapyykin 2030-luvun alkuun mennessä. Nykykäsityksen mukaisten raidevarikkojen ja -kaluston (kaikki raideliikennemuodot) tulevat käyttönotot kasvattaisivat toteutuessaan raideliikenteen operointikustannusten kiinteitä eriä 2030-luvulla enimmillään yli 90 miljoonalla eurolla vuodessa. Arvio ei kuitenkaan sisällä jo ennestään maksettavia, liikennöinnistä riippumattomia operoinnin kiinteitä eriä eli vanhaa kalustoa, varikoita tai operointikustannuksiksi siirtyviä peruskorjauksia tai niiden poistumaa.

Ehdotus

Hallitus päättää antaa liitteen 1 mukaisen ehdollisen puoltavan lausunnon M300-metrojunakaluston raskashuollon hankesuunnitelman korotuksesta. Puoltavan lausunnon edellytyksenä on, että HKL

1. selvittää, voidaanko puutteellisesta kalustodokumentaatiosta ja -ohjeistuksesta hakea korvauksia alkuperäiseltä kalustovalmistajalta,
2. valmistelee ja toteuttaa asiakaskokemusta parantavan kaluston kehittämishankkeen sekä
3. toimittaa M300-kaluston raskashuollon valmistuttua taloudellisen loppuselvityksen.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Lausunto M300-metrojunien raskashuollon hankesuunnitelman korottamisesta (luonnos)
2. Helsingin kaupunginhallituksen lausuntopyyntö M300-metrojunien raskashuoltojen hankesuunnitelman korottamisesta
3. Hankesuunnitelman enimmäishinnan korotus, M300-peruskunnostus (R-huolto)
4. HKL:n johtokunnan pöytäkirjanote 15.04.2026 § 29, M300-metrojunien raskashuoltojen hankesuunnitelman korotus